

[Ministeren for handel, industri og søfart.] en størrelse og under omstændigheder, som vedkommende land i betragtning af sine betalingsressourcer må anse for alvorlige, når hensyn tages til dets valutaresserver, midlertidigt vil kunne suspendere liberaliseringen. Der skal afgives en redegørelse for de tagne skridt til organisationen, som på grundlag heraf vil tage stilling til, om tilbageførslerne til bunden liste kan anses for berettigede. Organisationens skal iøvrigt følge den økonomiske udvikling i det pågældende land, og såfremt tilbageførslerne ikke findes berettigede, kan det pålægges landet at genoprette sin liberalisering indenfor en periode, der vil blive nærmere fastsat af organisationen. Betalingsordningen åbner adgang for Danmark til i overensstemmelse med denne procedure at foretage de tilbageførsler fra fri til bunden liste, der nu vil blive gennemført.

De valutabesparende foranstaltninger, der nu foreslås gennemført, beløber sig — idet også en reduktion af de beløb, der stilles til rådighed for turistrejser i 1951, kan komme i betragtning — til omkring 300 mill. kr. for perioden fra 1. juli 1950 til 31. december 1951. Valutabesparelsen vil fortrinsvis virke over en begrænsning af importen og vil derfor betyde, at en tilsvarende mindre varemængde er til rådighed for produktion og forbrug her i landet. Valutabesparelsen vil imidlertid ikke blive fuldt effektiv, såfremt importbegrænsning på visse områder blot betyder, at den herved frigjorte indenlandske købekraft rettes mod andre importvarer eller varer, der kunne eksporteres. For at opnå den fulde valutabesparelse vil det derfor være nødvendigt at begrænse købekraften. De finanspolitiske foranstaltninger, regeringen samtidig fremsætter forslag om, og som min højttærede kollega finansministeren nærmere vil redegøre for, har netop til formål at tilvejebringe dette nødvendige supplement til de importregulerende foranstaltninger.

Der er ikke stillet forslag om at ville søge eksporten forøget på kort sigt ved at gennemføre en begrænsning af forbruget på hjemmemarkedet af varer, der kan eksporteres. Derimod vil man fremover i størst muligt omfang imødekomme ønsker om maskinanskaffelser i rationaliseringsøjemed særlig til eksportindustrien. Ligeledes vil man

ved bevillingsudstedelser for råvarer og halvfabrikata, ved fordelingsordninger o. lign. give eksporterhvervene fortrinsstilling. Også ved disponeringen over de lånemuligheder, der er tilvejebragt fra Marshallhjælpens kroneprovenu, vil man i særlig grad have eksportinteresserne for øje. Endelig vil man gennem arbejdsmarkedskommissionen søge at sikre, at eksporterhvervene ikke hemmes af mangel på kvalificeret arbejdskraft.

De foreslåede forholdsregler vil medføre, at det valutadeficit på 750 mill. kr., som foran er anslået indtil udgangen af 1951, vil blive reduceret til ca. 450 mill. kr. Ved forslagene opnår man at få valutaudviklingen under en sådan kontrol, at der for resten af 1950 kun vil kunne blive tale om et mindre træk på betalingsunionen uden anvendelse af dollars, og at man i 1951, selvom hele resten af det forventede underskud trækkes på betalingsunionen, højst vil kunne komme til at præstere dollarbetalingen på knap 40 mill. kr.

Jeg er hermed nået til ende med min redegørelse.

Regeringens forslag til valutakrisens løsning er med andre ord ikke, som det ærede medlem hr. Erik Eriksen fornylig med sin store sproglige opfindsomhed gav udtryk for, at han frygtede, et forsøg på at „fiduse“ sig igennem. At en regering kunne tænke sig at forsøge noget så ejendommeligt som at „fiduse“, er åbenbart noget, der ligger indenfor en vinstreformands forestillingskreds. Men glosen findes ikke i den nuværende regerings ordbog. Regeringens forslag er udtryk for ansvarsbevidsthed og sikkerhed i den politiske målsætning.

Vore forslag dækker landets vanskeligheder for halvandet år. I den tid må nationens bestræbelser samles om opnåelsen af et endnu bedre produktionsgrundlag, om foranstaltninger, der varigt kan bedre vor valutastilling, såsom for landbrugets vedkommende en styrkelse af dyrkningen af hjemmeavlet foder til erstatning for import samt forbedringer i foderstofudnyttelsen, og for industriens vedkommende yderligere forbedring af konkurrenceevnen ved rationaliserende foranstaltninger samt ikke mindst en forøget bevægelighed på arbejdsmarkedet, så knaphed på særlig kvalificeret arbejdskraft afhjælpes.